

UNIONEN

Handlingsprogram

Facklig styrka, trygghet och utveckling i en föränderlig värld

Vår gemensamma väg mot visionen

Tillsammans har vi gjort arbetslivet bättre. Vi har brutit trender, samlat rekordmånga människor i vår rörelse som blivit Sveriges största fack. Och vi vill och ska fortsätta förnya och förbättra arbetslivet och oss själva även de kommande åren. Tänka, göra och skapa nytt. Vara en facklig rörelse som hela tiden är just i rörelse och som är hållbar även för framtidens medlemmar. Blicka och sikta framåt. På vår utvecklingsresa *står vi tillsammans som ett Unionen*.

Ledstjärnan för vår långsiktiga fackliga utvecklingsresa är vår vision: *Tillsammans är vi den ledande kraften som skapar framgång, trygghet och glädje i arbetslivet.*

I en värld som förändras allt snabbare har vi ett antal fast förankrade byggstenar för att fortsätta sikta mot vår vision: En tydlig identitet och värdegrund, en levande facklig rörelse, vår strategiska inriktning och en hållbar ekonomi.

Åren 2024 – 2027 får vi mer kraft att göra skillnad genom att öka vår fackliga styrka och stärka den svenska partsmodellen. Vi har alltid ett bättre arbetsliv i fokus och vår prioritering dessa år är att utveckla ett arbetsliv med

- fler jobb för framtidens arbetsliv
- trygghet som ger kraft i utveckling och omställning
- fler som mår bra på och av arbetet.

Vår gemenskap är en styrka

Unionen är ett partipolitiskt obundet fackförbund med en organisationsidé som bottnar i solidaritet och alla människors lika värde. Vår idé är vår styrka. Engagemanget och gemenskapen mellan oss medlemmar är förbundets kraft.

Vi medlemmar är tjänstemän och jobbar i den privata sektorn i Sverige. Vi är anställda eller anlitade, har olika utbildningar och befattningar, är på väg in i arbetslivet eller har jobbat i många år.

För oss i Unionen är gemenskapen större än bara vårt eget förbund. Vi känner stark samhörighet med alla löntagare. En samhörighet byggd på:

- insikten att det är tillsammans vi blir starka,
- värderingen att vi i grunden har gemensamma intressen,
- viljan att försvara och prioritera intressen som är större än bara våra egna,
- uppfattningen att arbetsmarknaden och samhället vi vill se bara är möjligt med starka fackföreningar som agerar tillsammans.

Vi är en del av den svenska och internationella fackföreningsrörelsen och tar vårt ansvar för att samla, stärka och utveckla hela rörelsen. Så bidrar vi till trygghet och utveckling för alla och håller ihop och förändrar samhället i en hållbar och demokratisk riktning.

Allt vi gör utgår från vår värdegrund om solidaritet och alla människors lika värde och rättigheter, oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariationer, sexuell läggning, ålder och socioekonomisk bakgrund.

Många röster i en levande facklig rörelse

Det är vi medlemmar som styr Unionen. Vårt engagemang och gemenskapen mellan oss är det som ger förbundet kraft att göra skillnad, på varje arbetsplats och hela arbetsmarknaden. Hur denna kraft används för att på bästa sätt tillvarata allas intressen bestämmer vi genom dialog och beslut på alltifrån medlemsmöten och regionråd till kongresser.

Kraften riktas och prioriteringar görs genom en väl fungerande demokratisk organisation där alla medlemmar kan göra sina röster hörda och påverka. Där medlemmar kan få utlopp för sitt engagemang och där olika nivåer och delar av organisationen länkas samman av medlemmar som valts i förtroende att representera andra medlemmar.

En representativ demokrati med en mångfald bland de förtroendevalda som speglar Unionens alla medlemmar och privatanställda tjänstemän.

Vår strategiska inriktning

Unionens strategiska inriktning är förbundets långsiktiga kompassnål som visar rätt håll mot vår vision. Den innebär att vi genom organisering som ger inflytande och styrka, ett attraktivt medlemskap och ett aktivt påverkansarbete skapar förändring och utveckling. Vi sluter avtal i första hand, utvecklar medlemserbjudandet och påverkar beslutsfattare och företag. Tillsammans bildar dessa insatser en helhet. En strategisk inriktning.

Organisering ger inflytande och styrka

Vi i Unionen formar dagens och morgondagens arbetsliv genom facklig organisering, förhandling och kollektivavtal.

Vår fackliga styrka påverkas allra mest av vår egen förmåga att lyckas organisera, engagera och aktivera Sveriges privatanställda tjänstemän och på så vis bygga förhandlingsstyrka. Vi strävar hela tiden efter att vara så många medlemmar som möjligt och att ha många och kunniga förtroendevalda i klubbar och som ombud.

Vi vill ha inflytande och facklig styrka på alla nivåer. Grunden läggs på varje arbetsplats där medlemmar på så många företag och organisationer som möjligt ska ha ett organiserat fackligt inflytande genom Unionen. En egen Unionenklubb, egna arbetsplatsombud eller arbetsmiljöombud.

Vi i Unionen har ett stort ansvar när det gäller att försvara och utveckla den svenska partsmodellen. Det är en värdefull och framgångsrik arbetsmarknadsmodell som vi ska försvara och förvalta tillsammans med våra med- och motparter.

En av våra viktigaste uppgifter är att teckna nya kollektivavtal. När medlemmar på en arbetsplats vill ha avtal ska vi samla Unionens gemensamma kraft för att stödja detta. Som förbund ska vi alltid kunna ta till konfliktvapnet om det behövs.

Rätten att kollektivt förhandla och teckna avtal är en grundläggande facklig rättighet och därmed också en mänsklig rättighet. Vi i Unionen ska hela tiden förklara, utveckla och försvara den rätten, både inom och utanför Sveriges gränser.

Ett attraktivt medlemskap

I Unionen har vi ett konkurrenskraftigt individ-erbjudande där medlemmen står i fokus. Som medlemmar får vi likvärdigt stöd i fackliga frågor och del av attraktiva förmåner, tjänster och verktyg. Som framtidens fack för framtidens

medlemmar ska vi vid sidan av den kollektiva organiseringen och möjligheten till engagemang och delaktighet också erbjuda individuella fördelar, tjänster och medlemsförmåner. Det bidrar till att vi blir fler och nöjdare medlemmar vilket i sin tur ökar den fackliga styrkan.

En viktig del av det attraktiva medlemserbjudandet skapar vi genom att många medlemmar tackar ja till uppdrag att företräda kollegorna på våra arbetsplatser. Tillsammans med Unionens anställdaorganisation har lokala förtroendevalda en avgörande roll för att stödet till medlemmen präglas av hög kunskap och tillgänglighet. Det är Unionens klubbar och ombud som gör att stödet och hjälpen alltid finns nära.

Aktivt påverkansarbete

I Unionen bedriver vi ett aktivt påverkansarbete i frågor som påverkar arbetsliv och arbetsmarknad och i frågor som handlar om fackföreningars förutsättningar att bygga styrka och reglera villkor via kollektivavtal. Vi är kunniga, framtidsinriktade och konstruktiva och pekar inte bara på problem vi ser, utan vill alltid också visa på lösningar.

För oss är arbetet en viktig källa till trygghet och utveckling. Vi finns på alla påverkansarenor; den lokala, regionala, nationella, europeiska och globala. Vi agerar tillsammans som ett Unionen. En samlad kraft och en stark röst. Det kräver att vi prioriterar och påverkar på ett samlat och samordnat sätt, även om det lokalt och regionalt kan se ut på olika sätt.

Vi som är förtroendevalda är en unik källa till kunskap och perspektiv som vi använder i vår gemensamma opinionsbildning, både för att föra medlemmarnas talan och för att öka synligheten för Unionens frågor.

För den arbetsmarknad och det samhälle vi vill se, behövs starka fackföreningar. Här har politiken i Sverige, inom EU och globalt ett stort ansvar att underlätta och understödja och skapa förutsättningar för starka fackföreningar. I många länder finns inga eller mycket dåliga förutsättningar för fackligt arbete. I solidaritet och samarbete med våra fackliga vänner runt om i världen arbetar vi för att svenska politiker och företag ska ta sitt ansvar även utanför Sveriges gränser.

Trygghet och utveckling i en föränderlig värld

Arbetslivet och arbetsmarknaden är Unionens arena. Och vi vet att när vi förbättrar för oss medlemmar utvecklar vi också samhället i en hållbar och demokratisk riktning. Det skapar trygghet och utveckling för breda grupper på arbetsmarknaden. Som Sveriges största fackförbund har vi, och tar vi, det ansvaret.

Prioriterade områden för ett bättre arbetsliv 2024 – 2027

FLER JOBB FÖR FRAMTIDENS ARBETSLIV

Alla ska ha rätt och möjlighet till ett arbete. Vi vill se ett samhälle där vi genom att jobba får en tillfredsställande levnadsstandard, utan att behöva förlita oss på kapitalinkomster eller ekonomiskt stöd från samhället.

Framgångsrika och hållbara företag och bra villkor för anställda är varandras förutsättningar. Fler jobb och fler som jobbar skapar ekonomiskt utrymme för välfärd och utveckling. Därför är goda förutsättningar för företag att växa, att etablera sig och verka i Sverige en viktig fråga för oss i Unionen. Vi arbetar för att Sverige ska vara en attraktiv plats för företag och investeringar. Vi vill se en stabil energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser, pålitlig och utbyggd infrastruktur, inga onödiga väntetider för tillstånd, forskning och innovationer för att utveckla nya varor och tjänster samt tillgång till kompetens över hela landet.

Den tekniska utvecklingen innebär stora möjligheter för Sveriges konkurrenskraft, för fler jobb för framtidens arbetsliv och för tillväxt. Den är också viktig för att klara den helt nödvändiga klimatomställningen, där Sverige idag har ett kompetensförspång.

Unionen vill att framtidens jobb ska finnas i Sverige och vi vet att det kräver kompetens, utveckling och en fungerande strukturomvandling. Och om det är något som den svenska arbetsmarknadsmodellen har visat sig särskild bra på, så är det att bidra till att stora samhällsförändringar sker på ett tryggt och hållbart sätt.

TRYGGHET OCH UTVECKLING

Alla har rätt till trygghet och utveckling i arbetslivet. Klimatomställning, digitalisering, AI-system och automatisering förändrar arbetslivet för många på ett avgörande sätt. Det leder till nya arbetssätt, nya arbetsuppgifter och helt nya branscher att arbeta i.

En del jobb och yrken försvinner och nya tillkommer, men för de allra flesta innebär samhällsutvecklingen främst att man får delvis nya arbetsuppgifter och nya sätt att utföra dem. Vi vet att flera av de yrken som försvinner inom Unionens område domineras av kvinnor som därför är i extra behov av en trygg omställning.

Trygghet är en förutsättning för att ta sig an en omställning med tillförsikt och hopp inför framtiden. En del av den tryggheten handlar om att ha rätt kompetens för ditt jobb, oavsett om du vill utvecklas i ditt nuvarande jobb, göra dig redo för ditt nästa jobb, eller utbilda dig på grund av ett osäkert läge på arbetsmarknaden. Därför vill vi att det ska finnas möjlighet till kompetensutveckling, utbildning, en bra pension och ekonomisk trygghet mellan jobb och vid sjukdom.

MÅ BRA PÅ OCH AV ARBETET

Alla har rätt till en bra arbetsmiljö, ett utvecklande arbete och en balans mellan arbetsliv och privatliv. Alla ska ha en trygg arbetsplats att gå till, fri från diskriminering. Vi ska vara en stark och tydlig röst för detta i framtidens arbetsliv.

Distansarbete kan ge ökat inflytande i arbetet och bättre balans mellan arbetsliv och privatliv, men kan också leda till längre arbetsdagar och att arbetsliv och privatliv flyter ihop på ett ohälsosamt sätt. Vi kommer noggrant följa hur distansarbetet påverkar oss medlemmar och agera utifrån detta.

För att åtgärda risker och brister i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön arbetar vi i Unionen för att arbetsplatser har ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Att vi är många aktiva och kunniga lokala och regionala arbetsmiljöombud är viktigt för att uppnå detta.

Den tekniska utvecklingen gör också att risken för övervakning i arbetet ökar. Vi ska ta vår roll i att skydda den personliga integriteten i arbetslivet.

Kraft att göra skillnad 2024 – 2027

Vi behöver hela tiden utveckla vår kraft och styrka så att vi kan förbättra arbetslivet i den riktning vi vill. För att få bra resultat i våra tre prioriterade områden behöver vi därför samtidigt öka vår fackliga styrka och förstärka och försvara partsmodellen.

FACKLIG STYRKA

Vi behöver bli fler medlemmar, välja fler förtroendevalda och teckna kollektivavtal på fler arbetsplatser för att hela tiden öka vår fackliga styrka. Inte minst måste vi fokusera på att bli fler yngre medlemmar och förtroendevalda. För varje ny medlem, förtroendevald och arbetsplats med kollektivavtal ökar vår gemensamma styrka och vi blir en starkare röst som andra måste lyssna på.

Vi behöver vara fler förtroendevalda som är en del av medlemmarnas arbetsvardag. Med målgruppsanpassade utbildningar för vårt uppdrag får vi styrka och förutsättningar att agera. Med kunskap, tid och mod blir den lokala fackliga organisationen den samlande kraften i framtidens arbetsliv.

Vi förenar och visar på det som binder oss samman oavsett anställningsform, yrkesbakgrund, befattning, arbetstider, arbetsplats eller andra förutsättningar som skiljer sig åt.

En annan viktig förutsättning är att de som tagit på sig ett förtroendeuppdrag backas upp av många medlemmar på arbetsplatsen. Det är också på arbetsplatsen vi kan få fler medlemmar att engagera sig som förtroendevalda. Det är genom en stark gemenskap och ett starkt inflytande på arbetsplatsen det blir möjligt. Det är där vi gemensamt kan lämna vårt största bidrag till att göra arbetslivet mer tryggt, utvecklande, hälsosamt och jämställt. Tillsammans gör vi jobbet bättre.

Vi bygger också vår fackliga styrka genom att samla krafterna regionalt. Unionens regionalt förtroendevalda leder Unionen i sin del av landet genom att samla medlemmar och förtroendevalda i utvecklingen av såväl det regionala arbetslivet som vad som ska prioriteras inom Unionen.

FÖRSTÄRKA OCH FÖRSVARA PARTSMODELLEN

Partsmodellen bidrar till ett bra och rättvist arbetsliv, starkare företag, fler jobb och ett starkare och mer demokratiskt Sverige. En hundraårig succémodell för tillväxt och välfärd som vi tyvärr aldrig kan ta för given. Vi arbetar därför för att upprätthålla tillit och tro till modellen och vi samarbetar aktivt med våra med- och motparter i frågor där vi identifierar gemensamma intressen och utvecklar partsmodellen.

Modellen stöds av lagar och avtal som reglerar rätten att organisera sig och rätten till inflytande på arbetsplatsen. Vi ska förstärka och försvara dessa mot politiska förändringar som försvarar fackligt arbete, organisering eller påverkar vår lönebildningsmodell. Inom EU fattas ofta beslut utan tillräcklig hänsyn till den svenska arbetsmarknadsmodellen och parternas självständighet. Därför arbetar vi aktivt med att förklara, försvara och förstärka partsmodellen även inom EU.

